

Her birimizde bir hikaye yarattığına göre, hikayeleri seviyor olmalısın Tanrım. Hepimize ayrı maceralar yaşıyor, ayrı acılar çektiriyor ve bunları seyrediyorsun. Heyecanlı mı hepsi? Bütün bu yarattıklarının nereye gideceğini mi merak ediyorsun?

Bütün bunların anlamı nedir? Aklıma geldikçe, başka sorularla cevaplıyorum: Bilmen gerekiyor mu? Bilebilir misin? Dünyayı tek bir organizma gibi görürsek, bu organizmanın hücreleriyiz. Bizim hücrelerimizin de hayatın anlamını bilme ihtiyacı ve imkanı var mı?

İnsan henüz üzerinde konuşulmaya değmezken... de bir anlamı var mıydı? İnsan kendini anlamın sahibi gibi görme eğiliminde, sanki hepsi bizim için olmak zorundaymış gibi. Belki ufak bir kazayız, belki bütün filmde yan rollerde, belki başrol oyuncusu atına binecekken yuları tutmak için bekliyoruz, bütün bu medeniyet ve teknoloji o atın yularını tutabilmek için, belki de hikaye mümkün merteye bütün hikayelerin toplamının nasıl olacağına bakılan bir hikaye.

Anlam dediğimizde en az iki tarafı var. Biri bütün bu kainatın anlamı nedir? ve ikincisi benim bu kainatta anlamım nedir? diye giden. İnsan ikincisine bir şeyler uydurabilir, yetişmesinden, etrafından, zevklerinden. Fazla soru sormana mani olan neyse, işte hayatın anlamı odur senin için. İlk soru ise cevval bir soru. Buna o kadar kolay yaklaşamıyoruz.

İlk soruya verebildiğim hiçbir cevabım yok. Cevap diye bulduklarım, düşününce anlamını kaybediyor. Kainatın büyük bir bilgisayar olduğunu ve bir şey hesapladığına inanıyordum bir ara, sanırım Douglas Adams'ın kitabından telmih. Bir şeyi simüle ediyor. Ama bu asıl meseleyi, yani simüle eden kim ve neden simüle ediyor, başka şekilde o ulaşacağı cevaba ulaşamaz mı sorusu olduğu yerde çakılı. Bir de simülasyon varsa, biri de vardır, bizden başka bir zihin.

Simülasyon deyince *Matrix* diyorlar bir de, hayır, simülasyon o değil. Bütün fiziğin, doğuşundan batışına kainatın simülasyonundan bahsediyorum. Sadece beyinleri alıp, onlara olmayan şeyleri algılatmak manasında bir simülasyon değil. İnsanın da bu simülasyonda bir yeri var, zihniyle önemli anları özetliyor. Zihnimiz her ne kadar simülasyonun içinde olsa da şuur başka bir formatta bulunduğu için, simülasyondaki ilginç yerleri bulmak için kullanılıyor.

Oturduğum yerde 21. yüzyıl için bir *teoloji* geliştirdim sanki. Ancak mesele gelip hep insanların bu kocaman kainat içinde, bu kadar ufak ve önemsiz olduğunda kilitleniyor. Simülasyonun en ilginç yerlerinin bu küçükçük fıçıık dünyada olmadığına eminim, oraları kim gözetliyor?

Hikaye yazmak da hikayeye dahil mi?